

Sensorveiledning emnet regnskapsorganisering og regnskapsmessig verdsettelse våren 2020.

Sensorveiledningen skal sikre en faglig forsvarlig og upartisk vurdering. Det bør derfor blant annet sikre at sensor har innsikt i hva som har vært fokus i undervisningen, og at sensor er kjent med hvilke deler av emnets innhold og undervisning som er særlig relevant for vurderingen. Ved klage på karakter har sensorveiledningen en særlig viktig funksjon: den skal bidra til at klagesensor så langt mulig har samme informasjonsgrunnlag som første sensor.

Emnekode: **SFB14615**

Tittel:
Regnskapsorganisering og
regnskapsmessig
verdsettelse

Semester: 4.

Læringsutbytte for emnet:

Emneplan med beskrivelse av læringsutbytte følger vedlagt (se vedlegg 2).

Fra læringsutbyttet i emnebeskrivelsen er det dette som er relevant for denne eksamen:

Studenten:

- har kunnskap om de grunnleggende bokføringsprinsipper i bokføringsloven og kjenner til god bokføringsskikk og de øvrige bestemmelser i regnskapsloven og bokføringsloven
- har kunnskap om regelverket for regnskapsførere og god regnskapsførerskikk, herunder regnskapsførers rolle
- kjenner generelle kontroller og kan reflektere over organisasjonsmessige relasjoner i tilknytning til intern kontroll
- kjenner til forskjeller mellom sunn og usunn organisasjonskultur
- kjenner til hvordan personlige, organisatoriske og eksterne faktorer påvirker holdninger, atferd og beslutninger og praksis, og dermed også operasjonell risiko
- kjenner til hvordan etiske retningslinjer kan utarbeides og anvendes
- kan gjøre rede for metoder og usikkerhet i regnskapsestimater og foretaksverdi

Pensum/litteraturliste:

Emneplan med hva som er obligatorisk pensum følger vedlagt (se vedlegg 2).

Det er kapittel 7, 11, 12, 15 og 26 i læreboken Virksomhetsstyring og regnskapsorganisering av Trond Kristoffersen, som er relevant for regnskapsorganisering. For regnskapsmessig verdsettelse er det boken til Oddbjørn Sættem og Eddie Rekdal, som er relevant.

Undervisning:

Framdriftsplan i emnet følger vedlagt (se vedlegg 3).

I dette temaet i undervisningen er det tradisjonell undervisning med oppgaveløsning, arbeidskrav, tester og veiledning av faglærer.

Fra midten av mars er alle forelesninger gjennomført digitalt med testoppgaver og informasjonstimer i zoom på grunn av Covid-19.

Eksamen er en digital hjemmeksamen med alle hjelpemidler med unntak av å kommunisere. Det gis karakter, og eksamenstid er samme tilmålte tid som eksamen på campus med tillegg av en halv time for opplasting i inspera.

Forventning til besvarelsene:

ECTS-karakterskala følger vedlagt (se vedlegg 4).

Til klagesensur vedlegges løsningsforslag.

Vedlegg til sensorveiledning (legges ved av administrativt ansvarlig):

1. Oppgavesett
2. Emnebeskrivelse med pensum/litteraturliste
3. Forelesningsplan og/eller timeplan for undervisningen
4. Forklaring av karakterskala, nasjonalt fagråds generelle beskrivelser/krav

Vedlegg 1 til sensorveiledning emnet regnskapsorganisering og regnskapsmessig verdsettelse våren 2020

Generelt:

Eksamen skal være et selvstendig arbeid. På hjemmeeksamen er det tillatt å bruke alle tilgjengelige kilder.

Under eksamen er det ikke tillatt å kommunisere med andre personer om oppgaven, eller å dele utkast til besvarelse eller fullstendig besvarelse. Slik kommunikasjon er å anse som fusk. Innleverte eksamensbesvarelser blir kontrollert for plagiat.

Oppgave er angitt med en normal tidsforbruk på 4 timer.

For alle oppgaver: Ta dine egne forutsetninger.

Oppgave 1 (25 % - 60 minutter)

For alle delspørsmålene i oppgave 1 skal du oppgi korrekt hjemmel.

Spørsmål a)

Hva menes med kontrollspor i bokføringen og hvordan kommer kravene til kontrollspor til uttrykk i bokføringslovgivningen?

Spørsmål b)

Hva er kravene til innholdet i oppdragsavtalen mellom oppdragsgiver og en autorisert regnskapsførervirksomhet?

Spørsmål c)

Hvilke rettigheter og plikter har ny regnskapsfører og tidligere regnskapsfører i forbindelse med overføring av regnskapsføreroppdrag?

Spørsmål d)

Hvem skal utføre en overordnet intern kontroll på oppdragsnivå i forbindelse med regnskapsføreroppdrag og hva skal en slik kontroll minst omfatte?

Oppgave 2 (25 % - 60 minutter)

Få måneder før milliardær Nicolai Tangen ble ansatt som sjef for det norske oljefondet, brukte han millioner av kroner på en spektakulær tur til USA. Den norske regjeringsadvokaten og daværende oljefond-sjef Yngve Slyngstad var blant deltagerne.

Det har vært skrevet mange artikler i media om ansettelsen av Nicolai Tangen.

Vedlagt følger en artikkel fra VG.

Spørsmål a)

Du skal med bakgrunn i denne artikkelen begrunne og vurdere hvilke problemstillinger ansettelsen av Nicolai Tangen reiser. Hva som er skrevet om denne saken før eller etter denne artikkelen skal ikke henysntas ved besvarelsen av dette spørsmålet.

Oppgave 3 (25 % - 60 minutter)

For foretaket **ARESKOG AS** foreligger følgende tall (i hele kr) fra årsregnskapet for sist avlagte regnskapsår:

Resultatregnskap

Inntekter	5 100 000
Driftskostnader	-4 050 000
EBITDA	1 050 000
Avskrivninger	-460 000
EBIT = Driftsresultat	590 000

Balanse

Anleggsmidler	2 100 000
Omløpsmidler	2 949 091
Finansielle plasseringer	450 909
Sum eiendeler	5 500 000
Egenkapital	3 215 750
Rentefri gjeld	384 250
Rentebærende gjeld	1 900 000
Sum egenkapital og gjeld	5 500 000

Etter intense forhandlinger om salg av alle selskapets aksjer ble partene til slutt enige om en omforent sum på kr 8 000 000. Ovennevnte regnskapstall ble lagt til grunn ved forhandlingene.

I forbindelse med forhandlingene hadde partene lagt ulike verdsettelsesmetoder til grunn.

Spørsmål a)

Selgeren Sol Selje hadde basert sine beregninger på *normalresultatmetoden*. Han la følgende forutsetninger til grunn:

Årlig investeringsbehov: kr 350 000 Årlig behov økning i arbeidskapital: kr 48 400.
Årlig vekst: 2,5 %. Totalavkastningskrav (WACC): 8,0 %. Skattesats: 24 %.

Bergen hvilken verdi Sol Selje kom fram til for selskapets aksjer (egenkapitalverdi).

Spørsmål b)

To investorer var involvert i salgsprosessen. Den ene, Gøril Gran, var villig til å strekke seg til en pris for aksjene i selskapets som ga en P/E på 20. Du får opplyst at årsresultatet for sist avlagte regnskapsår var kr 372 400.

Beregn hvilken verdi Gøril Gran kom fram til for selskapets aksjer (egenkapitalverdi).

Spørsmål c)

Hvilket egenkapitalavkastningskrav etter skatt har Gøril lagt til grunn dersom hun har forutsatt en vekst på 3 %?

Spørsmål d)

Den andre investoren, Rolf Rogn, som til slutt kjøpte selskapet, verdsatte verdien av selskapets aksjer med utgangspunkt i en $EV/EBIT$ på 16.

Beregn hvilken verdi Rolf Rogn kom fram til for selskapets aksjer (egenkapitalverdi).

Spørsmål e)

Det er ingen merverdier knyttet til selskapets eiendeler.

Beregn goodwillen som ligger til grunn for den omforente salgssummen på kr 8 000 000.

Spørsmål f)

Forutsett nå at anleggsmidlene består i sin helhet av bygninger. Det viser seg at markedsverdien på bygninger er anslått til kr 4 000 000. Forutsett at saldoavskrivningssats for bygninger er 4 % og at selskapets avkastningskrav knyttet til utsatt skatt er 6 %.

Beregn hva goodwillen blir nå. Bruk nåverdi og en skattesats på 24 % ved beregning av utsatt skatt.

Oppgave 4 (25 % - 60 minutter)

Noen lokale eiendomsinvestorer stiftet Tomter AS i begynnelsen av år 1. Siden stiftelsen har selskapet ført finansregnskap etter norsk regnskapsregulering. Med hensyn til skatt gjelder skattelovens hovedregel (realisasjonsprinsippet), og skattesatsen er 20 %. Ved utgangen av år 10 har regnskapsføreren utarbeidet denne balansen i finansregnskapet:

Selskapets balanse den 31.12 år 10. (Beløp i hele tusen kroner.)

<u>Eiendeler</u>		<u>Egenkapital og gjeld</u>	
Anleggsmidler		Innskutt egenkapital	1 000
Tomter (1)	80 000	Opptjent egenkapital	27 600
Bankinnskudd	<u>10 000</u>	Langsiktig banklån (2)	60 000
Sum	90 000	Betalbar skatt	<u>1 400</u>
		Sum	90 000

- (1) Det foreligger en pålitelig takst der virkelig verdi av tomtene vurderes til 114 millioner den 31.12 år 10.
- (2) Dette er et vanlig serielån med etterskuddsbetaling i slutten av hvert år. Gjenværende løpetid er 15 år, og terminrenten (årsrenten) er 5 %.

Spørsmål a)

Det sies innledningsvis at bedriften fører finansregnskapet etter norsk regulering. Hvilken lovparagraf er anvendt når tomtene verdsettes i balansen over? Redegjør for hva som kjennetegner regnskapsrapportering etter denne paragrafen.

Det er ikke ført opp utsatt skatt i balansen over. Forklar hva som kan være grunnen til dette.

Når år 11 er omme, utarbeider regnskapsføreren dette resultatregnskap etter reglene i regnskapsloven:

Selskapets resultatregnskap for år 11. (Beløp i hele tusen kroner.)

Leieinntekt tomter	5 000	(*) En tomt som var balanseført til 10 millioner, ble solgt i begynnelsen av året. Salgsinntekten tilsvarte takstverdien. Det har ikke funnet sted nye tomteinvesteringer i år 11.
Salgsgevinst tomt (*)	4 000	
Renteinntekt	250	
Rentekostnad	<u>3 000</u>	
Resultat før skatt	6 250	
Skattekostnad	<u>1 250</u>	Det deles ikke ut utbytte til aksjonærene i år 11. Det settes heller ikke av noe til utbytte for utbetaling i år 12.
Årsresultat	5 000	

Spørsmål b)

En offentlig indeks viser at prisstigningen i tomtemarkedet har vært 10 % på landsbasis i år 11. Forutsett at dette er representativt for den lokale tomteporteføljen selskapet sitter på, og utarbeid et verdibasert finansregnskap for år 11 (dvs. et finansregnskap etter virkelig verdi-modellen). Du kan hoppe over kontantstrømoppstillingen, men ellers må alle delrapportene som finansregnskapet består av, være med.

Spørsmål c)

Beregn reelt resultat for år 11 etter egenkapitaljusteringsmetoden med spesifikk prisstigning.

Beregn reell egenkapitalrentabilitet etter skatt for år 11.